

Apostoli köszöntés

Kezdő ének: 118.1: „Adjatok hálákat az úrnak...”

Keresztelő: 429.4: „Csak az szívemnek...”

Fő ének: 330,1-6: „Örvendezzen már e világ...”

Fohász

A mi Istentiszteletünk további megáldása és megszentelése jöjjön az Úrtól, aki Atya, Fiú Szentlélek, Teljes Szentháromság, Egy, Örök és Igaz Isten. Ámen.

Lekció: Mk 11,1-11

Imádság

Mennyei Édes Atyánk a Jézus Krisztus által!

Örvendezve állunk meg a Te színed előtt, Urunk, és a virágvasárnapi sokasággal együtt mi is dicsérünk Téged! Téged illet a hálánk a Te áldásaidért, amelyekkel naponként elárasztasz minket! Most mégis egy szükségünkkel jövünk Hozzád: Igéd, a Te újjáteremtő Lelked nélkül életünk száraz, ahogy a levágott zöld leveles ág is elszárad egy idő után. Ha Te nem elevenítesz meg Igéddel, Lelked által élő vízzel, akkor a mi lelkünk is elszárad. Jöjj közénk hát Szentlelkeddel: nyisd meg a fülünket, szívünket, hogy megelevenedjünk! Ne bűneinket, mulasztásainkat, hibáinkat nézd, hanem a Te Fiad áldozatáért, hallgasd meg könyörgésünket! Ámen.

Készülő ének: 183: „Istennek Báránya, ki bűnünket elveszed...”

Txt: Zak 9,9: „Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya! Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas, alázatos, és számaron ül, számarcsikó hátán.”

Igehirdetés

Szamárcsikó hátán érkező megváltás

Szeretett Gyülekezet!

A pontosság fontossága

Amikor utazunk és nincs nálunk térkép, vagy éppen elkavarodtunk az idegen helyen, akkor érdemes megkérdezni egy helyi lakostól, hogy hogyan juthatunk el a célunkhoz. Én is szeretem így megkérdezni az embereket, de elég gyakran az a tapasztalatom, hogy gyakran olyan bőséges útbaigazítást adnak, hogy nem is tudom már megjegyezni, hogy a harmadik rózsaszín cukrászda előtt vagy után kell jobbra vagy balra fordulni ahhoz, hogy kiérjek arra az utcára, ami a múzeum mögé visz, amiről le kell majd térni, hogy kérjek a templomtérre... Néha az útbaigazítók kínos pontossága segítség akar lenni abban, hogy biztosan odataláljunk a célunkhoz. Csak győzzük kibogozni a bőséges leírást!

Elgondolkodtató, hogy a mind a négy evangéliumban virágvasárnapi beszámolók középpontjában ugyanilyen kínos pontossággal van megörökítve a számárcsikó elkérésének története. Márknál is a 11 versből az első hét szól erről a problémáról. De feltehetjük, hogy miért ilyen hangsúlyos az evangélisták számára ez a kérdés? Hiszen nem az örömujjongásról, a hozsannázásról szól igazából virágvasárnap? Nem arról a kontrasztról, hogy akit most királyként üdvözöl a tömeg, azt nagypénteken megfeszítésre ítéli? Mit akart kifejezni a számárcsikóval Jézus a maga korában és mit üzen számunkra ez kedves háttér állat?

Szamárcsikó, mint ószövetségi idézet

Azért ilyen hangsúlyos, hogy Jézus számárháton vonul be Jeruzsálembe, mert ezzel jelezni akart valami többletet. Nem egyszerű zarándokként jön, hanem messiás-királyként. János evangéliuma szerint ez legalább a harmadik alkalom, hogy Jézus Jeruzsálemben járt, azonban most ki akart tűnni a zarándokok tömegéből. Egy plusz szerepet vállalt magára, ami elárul valamit az Ő küldetéséből, hogy miért is jön Jeruzsálembe.

A számárcsikón érkező királyról Zakariás prófétált, amit az alapigénkben is hallottuk. Máté és János evangéliumai szó szerint is idézik ezt a próféciát. Márk ezzel szemben kifejezetten a hallgatóság háttérismereteit idézi meg a számárcsikó részletes említésével. Így érthetővé válik, hogy miért engedték el tulajdonosai a számárcsikót: az Úr nevének említésére, és hogy azonnal szüksége van rá. Jézus ismert volt Jeruzsálem környékén, főleg Batániában és Bétfagében, ahonnan a szamarat hozzák a tanítványok, hiszen itt szállt meg Lázár, Mária és Márta otthonában, ha Júdában járt. Elképzelhető, hogy az ott álldogálóknak is eszébe jutott Zakariás számárcsikón érkező messiás-királya.

De a számaron való bevonulástól kezdve Jézus jeruzsálemi passiója kísérteties pontossággal idézi meg Zakariás további prófeciáit is. Zakariás ujjongásra hívja Sion és Jeruzsálem népet, hiszen királyuk érkezik. De milyen is ez a király? Igaz és dicsőséges – hallottuk, azonban mind a szó feltételez valamilyen előtörténetet, mert szó szerint így fordíthatnánk az igaz és dicsőséges kifejezéseket: „megigazult és megdicsőített”. Azaz olyan király jön, akit elvetnek, akit megaláznak, de aki végül minden szenvedés ellenére igazságot nyer és dicsőséget. Úgy is mondhatnánk, hogy „rehabilitált”, vagy helyreállított király érkezik.

Zakariás prófeciájának ugyanis kettős fókusza van: egyszerre látja az alázattal érkező uralkodót, akit elvetnek, és ezzel egy időben látja ugyanőt, mint aki a világ végén mindent helyreállít. Jézus számárcsikón való bevonulása Zakariás kettős fókuszú prófeciáinak sorozatát idézi meg. Nemcsak a számárcsikón való érkezésben van ilyen azonosság a prófécia és a passió között, hanem az elvettetésében is. Ugyanis Zakariás beszél a jó pásztorról is, akit egészen pontosan 30 ezüst kifizetésével küldenek el a szolgálatból (Zak 11,12-13). Ez nem más mint Júdás 30 ezüstje, amit Júdás maga is a templomi kincsek közé akart dobni.

Jézus a számarcsikó beszerzésével ezt a királyképet veszi magára, ami kettős fókuszú: a hatalommal bíró Úr jön el, aki önként vállalja az emberek szolgálatát, akik viszont elvetik jóakarátát és meghirdetett békéjét. Jézus ezzel a szimbolikus tettel megidézi az ószövetség ígéreteit. A tömeg fel is ismeri ezt a többletet: valóban királyként köszöntik Jézust, hiszen az uralkodóknak kijáró módon köszöntik, amikor zöld ágakat és saját felsőruhájukat fektetik az útra.

Azonban a nép a megidézett prófécia elejére emlékezik: az örvendezésre, és az elvettetetés keserűségét már nem idézi fel később sem. Olyan ez, mint amikor mi is idézzük Petőfi Sándor Nemzeti dalának az elejét: „Talpra magyar! Híj a haza! Itt az idő most vagy soha!” Tudnánk folytatni a többi sort is. Viszont a harciasság felidézése mellett eszünkbe jut-e a vers vége is: „Hol sírjaink domborulnak, unokáink leborulnak...”? Ez az elvettetés, a bukás sora már. Ezért ilyen hangsúlyos a számarcsikó jelenete virágvasárnap, mert az elvetett, de megigazult, megdicsőített király képet idézi meg.

1. Tudatosan

Jézus azzal, hogy elkéri a számarcsikót és az ószövetség egy próféciájának teljességét idézi meg, tudatosan a békét választja. Tudatosan dönt és tudatosan, még a legnagyobb áron is a békét választja. Ennek a mondatnak mind a két részét szeretném most hangsúlyozni.

Jézus egyrészt tudatosan dönt. Elvegyülhetett volna a zarándokok tömegében, de üzeni akart a világnak. Tudatosan döntött a számarcsikó mellett: nem sodródott a tömeg elrejtő biztonságában. Jelezni a világnak: a béke fedelme jön: aki alázatos, akit elvetnek, de aki fel is fog támadni. Tudatosan látja a teljes képet: küldetésének kettős fókuszát: az elvettetést és a megdicsőülést is. A számarcsikó kiválasztása Jézus messiási öntudatosságáról beszél. János evangéliumában egészen konkrétan jelenik meg ez a tudatosság, amikor Jézus így szól: „Azért szeret engem az Atya, mert én odaadom az életemet, hogy azután újra visszavegyem. Senki sem veheti el tőlem: én magamtól adom oda. Hatalmam van arra, hogy odaadjam, és hatalmam van arra, hogy ismét visszavegyem: ezt a küldetést kaptam az én Atyámtól.” (Jn 10,17-18)

Jézus tudatossága bennünket is kérdés elé állít: csak akkor követjük Őt, amikor örömujjongást jelent mellette lenni, vagy akkor is kitartunk, amikor az éjszaka sötét és tele van rettenettel? Akkor is jó az Úr, ha bajok érnek bennünket, vagy szenvedünk? Jézus követése kereszthordozás, hiszen Ő maga adott erre példát. De a kereszthordozásba nemcsak mi bukunk el, hanem nagyhét eseményeit felidézve tudjuk, hogy Péter vezetésével az összes tanítvány belebukott. És mégis: Jézus értünk is, botladozókért is alázattal vonul be Jeruzsálembe, elvettetésének helyére. Lássuk mi is a teljes képet, hogy ha szenvedünk, gyötrődünk, keserű poharat kell innunk, ahogyan Jézus alázattal elfogadta a szenvedést, onnan Lelkének erejével bennünket is ki tud vezetni. Lássuk a teljes képet, és használjunk mi is tudatosan a kettős fókusz, akkor is, amikor a saját életünket, kétségeinket, vádjainkat, sérelmeinket nézzük. Így Jézus követése megment a sodródástól, a kétségbeeséstől, a félelemtől, hogy nem én irányítok mindent. Aki tudatosan követi örömben és bánatban is Jézust, azt szereti az Atya és Fiával együtt megdicsőíti.

2. A békét választja

Jézus tehát tudatosan kéri el a számárcsikót, de ezzel tudatosan a békét választja. A számáron vonuló király ugyanis azt jelentette a korban, hogy békés szándékkal érkezik az uralkodó. Ha harcos, győztes, büntető és leuraló uralkodó lenne, akkor fegyveresen paripán jönne. Ahogyan Zakariás jó pásztora is (Zak 11) jó szándékot hoz a világ népeinek és egyetértést a kiválasztott népen belül, úgy Jézus is ezt hirdeti meg a maga korában. Azaz: megbékélést az elnyomó rómaiakkal, megadni azt, ami a császáré az adófizetésben, elmenni a második mérföldre. Érdekes, hogy Pilátus sem érzékelte politikai provokációnak ezt a bevonulást. A zsidó nép számára végre pedig belső egységet hirdetett ezzel Jézus. Kívülre jó szándék és belülről egység. Isten békéltető szándékát pedig legteljesebben abban mutatta meg, hogy egyszerűtét odaadta a mi bűneinkért, hogy hit által üdvözlünk és örök életünk legyen. (Elgondolkodtató, hogy a Sámuel és a Királyok könyvei alapján azt látjuk, hogy Izrael királyai Dáviddal az élen inkább öszvéreket használtak királyi hátasként, ami a kettő közötti átmenetet jelenti: azaz makacsságot, lavírozást, haragtartást a külső-belső béke helyett.)

Nekünk is mind a kettőre nagy szükségünk van, mi is tudatosan a békét válasszuk. Kívülre, az ellenségeink, a „nem szeretem” emberek felé jó szándékot, belülről pedig egyetértést. Ennek a meghirdetett külső-belő békének kell meghatároznia felekezeteink kapcsolatát az ökumenében is: kívülre jó szándék, magunk felé viszont egység. De nemcsak az egyházi életben van ez így, hanem a magánéletünkben is: a családi konfliktusoknál, vagy a munkahelyen. Ahogyan Jézus a parázs viták közepette tudatosan a békét választotta, nekünk is így kell belelépnünk és jelen lennünk családi vagy munkahelyi konfliktusainkban. Nekünk is erre van szükségünk: Jézussal odalépve egy emberhez, egy munkahelyhez, egy családi konfliktushoz tudatosan a békét választani. Békességet hozni és hirdetni. Reformátusok így köszönünk egymásnak: „Áldás békességet!” – gondoljuk akkor komolyan ezt a köszönést, ha egymás szemébe nézve ezt mondjuk!

Befejezés

Látjuk tehát, hogy milyen gazdag üzenet van abban, hogy Jézus egy számárcsikó hátán vonul be Jeruzsálembe. Virágvasárnap nemcsak a pálmaágakról és a hozsannáról szól, hanem egy szelíd hatás állatról is, amivel Jézus egy egész ószövetségi próféciasorozatot idéz meg és vonatkoztat magára. Ő tudatosan a békét választja. Tudatosan a teljes képet látja: elvettetést és megigazulást, szenvedést és dicsőséget. Mindezzel pedig a békét választja: kívülre belülről egyaránt. Adjon erőt a mi Urunk, hogy mi is a tudatosan a teljes képet lássuk, és tudjuk Isten békességét választani és hirdetni is egész életünkben! Ámen.

Ráfelelő ének: 330.7-8: „Mi is azért királyunknak...”

Imádság

Kegyelmes Édes Atyánk a Jézus Krisztus által!

Dicsőítünk Téged a Te kegyelmedért és szeretetedért, amelyet kijelentettél számunkra Jézus Krisztusban! Köszönjük, hogy bár Fiadban igaz és megdicsőült királyként közeledsz hozzánk, mégsem vetsz meg bennünket, hanem elfogadod hódolatunkat! Köszönjük, hogy Te vállaltad értünk nagypéntek megaláztatását és elvettetését! Köszönjük hűségedet, hogy bár tudtad mekkora áldozatot jelent a mi váltságunk mégis önként alázatosan és tudatosan a mi megbékéltetésünket választottad!

Támogass bennünket Szentlelkeddel Fiadért, hogy mi is egyre inkább tudatosan tudjunk Téged követni! Bízass bennünket akkor, amikor az élet megpróbál bennünket, hogy láthassuk mi is a teljes képet, hogy a szenvedések nem értelem nélküliek, és Te tartod kezében életünket! Így hozzuk eléd a betegeket, magányosokat, gyászolókat! Te légy az ő vigasztalásuk! Külön is imádkozunk a 70. életévében elhunyt Felszeghy Péter Kornél testvérünk családjáért: vigasztald meg őket, hogy elcsendesedhessen a szívük Tenálad. Bízassd őket, hogy előtted kiönthetik szívük fájdalmát, mert Te oltalom és erős köszikla vagy!

Add nekünk a Te áldásod és békességedet, hogy közöttünk: családjunkban, gyülekezetünkben, országunkban és egyházunkban egyetértés uralkodjon! Add a Te Lelked, hogy békét hirdetve vállaljuk konfliktusainkat: otthon, munkahelyen. A Te békességed bízasson bennünket jó szándékokra azok felé, akik nehézséget, fájdalmat okoztak nekünk! Emlékeztess bennünket a virágvasárnapi számárcsikóval a Te alázatosságodra! A Te Fiad nevében kérünk, hallgass meg minket! Ámen.

Csendes perc, Mi Atyánk

Hirdetések

Záró ének: 344,1-5: „Királyi zászlók lobognak...”

Áldás

Istennek népe:

Áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged!
Világosítsa meg az Úr az Ő orcáját terajtd, és könnyörüljön terajtd!
Fordítsa az Úr az Ő orcáját tereád, és adjon békességet! Ámen.

Himnusz